

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-438/04
Бања Лука, 5.5.2006. године**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Стаке Гојковић, као предсједника вијећа, Петра Бајића, Драгослава Лукића, Горјане Попадић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца К. Т. из Б. В., кога заступа М. Д., адвокат из Т., против туженог И. П. из Б. В., кога заступа М. Р., адвокат из Д., ради предаје у посјед некретнина, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Д. Гж-175/03 од 29.9.2004. године, на сједници одражној 5.5.2006. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија туженог се уважава, другостепена пресуда Окружног суда у Д. Гж-175/03 од 29.9.2004. године преиначава и суди:

Жалба тужиоца се одбија и првостепена пресуда Основног суда у Д. П-425/02 од 17.1.2003. године потврђује.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Д. П-425/02 од 17.1.2003. године одбијен је тужбени захтјев тужиоца К. Т. да му тужени П. И. преда у посјед парцеле означене са кч. 230/14, њива површине 7 м² и кч. 230/17, њива површине 3 м², обје уписане у зк. ул. 2105 К.О. В., као и да му накнади трошкове спора у износу од 1994 КМ, све у року од 15 дана од правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Д. Гж-175/03 од 29.9.2004. године жалба тужиоца је уважена, првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтјев тужиоца усвојен и тужени обавезан да тужиоцу преда у посјед парцеле означене са кч. бр. 230/14, њива површине 7 м² и кч. бр. 230/17, њива површине 3 м², обје уписане у К.О. В., и да му накнади трошкове спора у износу од 1994 КМ, све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Тужени ревизијом побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се жалба тужиоца одбити и првостепена пресуда потврдити, или да се побијана пресуда укине и предмет врати суду том суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији (чл. 390. ст. 3. Закона о парничном поступку – «Службени лист СФРЈ», бр. 4/77 до 35/91, и «Сл. гласник РС» бр. 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП).

Ревизија је основана.

Тужилац захтјевом тражи да се тужени обавезе да му преда у посјед парцеле кч. 230/14 у површини од 7 м² и кч. 230/17 површине 3 м², уписане у зк. ул. 2105. К.О. В..

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је на основу рјешења СО Т. број 08-475-45 од 26.3.1971. године, тужиоцу уступљене спорне парцеле на кориштење уз накнаду, и да се тужилац у земљишним књигама првостепеног суда у зк. ул. бр. 2105 К.О. В. укњижио са правом кориштења на грађевинском неизграђеном земљишту на наведеним парцелама; да су рјешењем СО Т. број 08-475 од 7.7.1980. године преднику туженог изузете спорне парцеле, које рјешење је измијењено у обновљеном поступку и новим рјешењем број 08-475-89 од 7.12.1982. године СО Т., од предника туженог изузете су исте парцеле, уз обавезу одређивања накнаде по Закону о експропријацији («Службени лист СР БиХ»; бр. 19/77); да је пресудом Управног суда Босне и Херцеговине број У-85/83 од 21.4.1983. године, по тужби предника туженог против рјешења СО Т. број 08-475-89 од 7.12.1982., уважена тужба и наведено рјешење поништено; да је Скупштина општине Т. одлуком о грађевинском земљишту које постаје приватна својина број 01-023-73 од 14.6.1991. године у члану 1. регулисала «да ће се на грађевинском земљишту које одлуком СО Т. број 01-475-16/77 од 12.9.1977. године, постало друштвена својина, брисати упис права друштвене својине на земљишту које није изузето из посједа ранијег власника правоснажним рјешењем, и успоставити раније стање у земљишним књигама Основног суда у Т.», а у члану 2 те одлуке је прописано «да ће се брисање извршити на основу рјешења органа управе, како за земљиште за које ранијим власницима није исплаћена накнада, тако и оним којима је правоснажним рјешењем исплаћена накнада, а није приведена намјенској сврси»; да из дописа Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове, Пословне јединице у Т. број 08-952-8/9 од 17.10.2002. године произилази да је на основу закључка СО Т. од 23.10.1991. године обустављен поступак изузимања наведеног земљишта од предника туженог; да је тужилац код првостепеног суда у предмету Р-42/98, у ванпарничном поступку покренуо поступак уређења међа између парцела тужиоца и туженог и да је првостепени суд рјешењем број Р-42/98 од 9.6.1998. године обуставио поступак уређења међа и у смислу чл. 173. Закона о ванпарничном поступку тужиоца упутио да у парници остварује право на спорним парцелама; да је тужени у посједу спорних парцела и да не пристаје да их преда у посјед тужиоцу.

Код оваквог стања чињеница првостепени суд налази да предметно земљиште није изузето од предника туженог ни туженог, нити је донешен правоснажан управни акт о његовом изузимању, па без обзира што се тужилац на спорном земљишту укњижио његовим корисником, тужени има јачи правни основ на спорне земљишне парцеле у смислу одредби чл. 41. ст. 2. Закона о основним својинскоправним односима, и позивом на ову одредбу судио тако што је одбио тужбени захтјев.

Другостепени суд одлучујући о жалби тужилаца против првостепене пресуде усваја чињенична утврђења првостепеног суда, али не и правни закључак о неоснованости тужбеног захтјева, јер да тужбени захтјев тужиоца нема упоришта у проведеним доказима, прије свега писменој документацији у списима предмета у коју је првостепени суд извршио увид, па полазећи од чињенице да је тужилац обје спорне парцеле стекао теретним правним послом уз исплаћену новчану накнаду у односу на туженог који је исте парцеле стекао бестеретно по основу наслеђа од свог правног предника, па по оцјени другостепеног суда погрешан је закључак првостепеног суда о неоснованости захтјева и судио тако што је жалбу тужиоца уважио, првостепену пресуду преиначио и удовољио тужбеном захтјеву на начин ближе наведен у изреци другостепене пресуде.

Врховни суд Републике Српске је уважио ревизију туженог, преиначио другостепену пресуду и потврдио првостепену пресуду.

По оцјени Врховног суда становиште другостепеног суда не може се прихватити, с обзиром на утврђено чињенично стање.

Код утврђених чињеница, да је спорно земљиште као грађевинско неизграђено земљиште додјељено на кориштење тужиоцу по рјешењу СО Т. број 08-475-45 од 26.3.1981. године на основу кога је уписан као носилац тог права у земљишним књигама односно посједником у катастру некретнина, да не постоји правоснажно рјешење СО Т. о изузимању спорног земљишта од предника туженог односно туженог, јер након што је Управни суд БиХ пресудом У-85/83 од

21.4.1983. године поништио рјешење СО Т. број 08-475-69 од 7.12.1982. године, којим је од предника туженог изузето спорно земљиште, а након тога је поступак изузимања спорног земљишта обустављен, првостепени суд је правилно примијенио материјално правну одредбу чл. 41. ст. 2. Закона о основним својинскоправним односима («Службени лист СФРЈ» бр. 6/80), налазећи да тужени у односу на тужиоца има јачи правни основ на спорном земљишту кога држи у посједу, јер спорно земљиште његовом преднику ни њему није изузето правно ваљаним актом донесеним у смислу одредби чл. 6. и 12. Закона о грађевинском земљишту у друштвеној својини («Службени лист СР БиХ»; бр. 13/74), који је био на снази у вријеме доношења наведеног рјешења о додјели тужиоцу на кориштење спорног земљишта.

Из наведених разлога ревизију туженог ваљало је уважити и примјеном одредби чл. 250. ст. 1. у вези с одредбом чл. 456. ст. 2. ЗПП РС, другостепену пресуду преиначи тако што је жалба тужиоца одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић